

Nr 78.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående utsträckt tillämpning i visst avseende beträffande statens arbetare av lagen den 26 juni 1936 (nr 383) angående ändring i vissa delar av lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete; given Stockholms slott den 28 januari 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,

enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

Gustav Möller.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:ts
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 januari
1938.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS,
MÖLLER, LEVINSON, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Efter gemensam beredning med cheferna för försvars-, kommunikations- och finansdepartementen anför chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, följande:

En arbetsgivare kan enligt 11 § och 15 § andra stycket lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete stå s. k. självrisk. Detta innebär, att arbetsgivaren själv utger understöd enligt lagen och på grund därav är helt eller delvis befriad från erläggandet av försäkringsavgift. Sådan befrielse erhålles endast på uttrycklig begäran av arbetsgivaren, dock att jämlikt 15 § andra stycket i lagen samt kungörelsen den 30 november 1917 (nr 832) angående särskilda bestämmelser i fråga om tillämpning av lagen å arbetare, som användas till arbete för statens räkning, staten utan särskild begäran därom står självrisk för sina arbetare. År 1935 stodo, förutom staten, 56 arbetsgivare s. k. total självrisk, därav 15 städer, 11 banker, 4 försäkringsbolag, 22 industriföretag och 4 diverse företag.

Om en annan arbetsgivare än staten, utan att ha erhållit lindring i försäkringsavgiften, själv utger understöd vid olycksfall i arbetet, så föranleder detta icke nedsättning av understödet från vederbörande försäkringsinrättning. Och en arbetsgivare, som står självrisk, äger givetvis lämna sina olycksfallsskadade arbetare eller deras efterlevande högre ersättning än lagen föreskriver.

Hinder föreligger alltså icke för en arbetsgivare att bereda gottgörelse utöver det i lagen fastställda måttet.

Före den 1 januari 1937 stadgades i 11 § olycksfallsförsäkringslagen, bland annat, att om arbetsgivaren vore skyldig att vid skada till följd av olycksfall i arbete utgiva understöd, såsom avlöning, pension eller annat underhåll, samt han, på grund av understödet, enligt 15 § andra stycket erhållit lindring i försäkringsavgiften, så skulle från sjukpenning, livränta, begravningshjälp eller annan ersättning enligt lagen avdragas vad arbetsgivaren i anledning av olycksfallet för motsvarande ändamål utgäve för tid, under vilken ersätt-

ningen utginge. I enlighet med motiven till lagen tillämpades denna bestämmelse så, att även s. k. ålderspension, d. v. s. en på grund av viss tjänstgöringstid intjänad förmån, ansågs kunna utgöra understöd i anledning av olycksfall i arbete. Detta innebar exempelvis, att om en pensionsberättigad arbetare strax före uppnåendet av pensionsåldern genom olycksfall i arbete ådrog sig svår invaliditet, så erhöll han endast den ålderspension, som han i varje fall skulle erhållit och som även kom hans jämnåriga men av olycksfall icke drabbade arbetskamrater till del.

Härutinnan och i en del andra hänseenden, bland annat i fråga om förhållandet mellan livränta och avlöning, har genom en den 26 juni 1936 (nr 383) utfärdad lag olycksfallsförsäkringslagen reformerats. Lagtexten har sålunda förtydligats i syfte att förebygga, att från ersättning enligt lagen avdragas andra förmåner än sådana, som verkligen kunna sägas utgöra understöd i anledning av olycksfallet. Bland annat har uttryckligen stadgats, att ålderspension icke skall anses såsom sådant understöd. Lagändringarna ha trätt i kraft den 1 januari 1937, men enligt meddelad övergångsbestämmelse skall ersättningsanspråk, som grundas på dessförinnan inträffat olycksfall, bedömas enligt äldre lag.

Jämsides med dessa lagändringar genomfördes genom en förordning den 5 juni 1936 (nr 239) motsvarande ändringar i 11 § förordningen den 18 juni 1927 (nr 234) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

Enligt 2 § kungörelsen den 30 november 1917, nr 832, med däri senast den 28 juni 1935, nr 424, vidtagna ändringar, skall ersättning enligt olycksfallsförsäkringslagen utgivas, i fråga om arbetare vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk, stiftsnämndernas förvaltning samt domänförvaltningen av respektive myndigheter, i fråga om arbetare vid riksbanken och Tumba bruk av riksbanken samt i fråga om arbetare vid riksgäldskontoret, riksdagens bibliotek och riksdagens hus ävensom hos riksdagen, dess utskott, delegationer och tryckeriavdelning av riksgäldskontoret. I fråga om övriga statens arbetare utgives ersättning enligt lagen av riksförsäkringsanstalten från det å riksstatens elfte huvudtitel uppförda förslagsanslaget till bestridande av statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete. Erinras må jämväl i detta sammanhang, att ersättning enligt 1927 års militärsättningsförordning utgives av riksförsäkringsanstalten samt bestrides dels av beväringsskapets invalid- och pensionsfond, dels ock av det å elfte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

Beträffande övergångsbestämmelsen till 1936 års lagändringar har *telegrafstyrelsen* i skrivelse den 8 juli 1937 meddelat, att fråga uppstått, huruvida för pensionärer, som skadat sig före den 1 januari 1937 och därvid innehåft pensionsrätt, avdrag å livränta skulle göras för pension. Styrelsen har anfört:

Skulle så vara fallet, finge t. ex. vid telegrafverket en arbetare, som skadat sig innan han intagits i arbetarpensionskassan vid telegrafverket, för vilken reglementet trädde i kraft den 1 januari 1918, eller innan han fått vidkännas pensionsavdrag enligt 1934 års pensionsreglemente för arbetare, såsom pensionär behålla sin livränta, även om han sedermera såsom arbetare erhållit pensionsrätt eller blivit befördrad till extra ordinarie eller ordinarie tjänsteman, under det att en jämställd kamrat, som råkat ut för olycksfall sedan han fått pensionsrätt, skulle få avdrag å livräntan. En arbetare, som skadat sig före 1918, då såsom tidigare nämnts arbetarpensionsreglementet vid telegrafverket trädde i kraft, finge alltså behålla sin livränta obeskuren, liksom en befattningshavare, som skadat sig efter den 1 januari 1937, medan däremot en arbetare, som skadat sig under tiden 1918—1936, skulle få vidkännas avdrag. Vid andra statsföretag — utom delvis vid statens järnvägar — ha arbetarna fått pensionsrätt först från och med år 1935. Vid dessa skulle alltså de, som skadat sig före år 1935 eller efter år 1936, få livränta vid pensionering, under det de, som skadat sig under åren 1935—1936 och därvid haft pensionsrätt, finge vidkännas avdrag.

För arbetare, som skadat sig så att säga under »mellanåren», blir ett sådant förhållande svårfattligt, och de anse sig givetvis orättvist behandlade. De torde nämligen ha svårt att förstå, varför sådana, som skadat sig före eller efter en viss tidsperiod, icke behöva vidkännas avdrag å livräntan, under det att de, som skadat sig under mellanperioden — i regel endast åren 1935 och 1936 — komma i en ogynnsammare ställning.

En ändring av övergångsbestämmelsen i sådan riktning att lagen, i den av 1936 års riksdag ändrade lydelsen, finge tillämpas å samtliga pensionärer med livränta enligt 1916 års lag — således även å sådana, som råkat ut för olycksfall före den 1 januari 1937 — vore därför önskvärd och torde icke bliva av större ekonomisk betydelse för statsverket.

De största kostnaderna komma på statens järnvägar och telegrafverket, vid vilka verk en del av arbetarna haft pensionsrätt från och med den 1 januari 1918. För statens järnvägar torde kostnadsökningen bliva omkring 30,000 kronor om året (se sid. 42 och 50 i prop. 218/1936) och för telegrafverket cirka 10,000 kronor. Vid övriga statsinstitutioner, där pensionsrätt för arbetare inträdde först från och med den 1 januari 1935, blir kostnadsökningen naturligtvis än obetydligare.

För vederbörande pensionärer däremot är denna fråga betydelsefull, eftersom avdraget å livränta för pension för dem är av stor ekonomisk innebörd och lika stor vare sig vederbörande skadat sig vid ena eller andra tidpunkten. Enär därjämte statsmakterna genom beslut av 1936 års riksdag frånträtt den tidigare tillämpningen av 11 § olycksfallsförsäkringslagen och i stället fastställt en tillämpning mera i överensstämmelse med lagens ordalydelse, anser telegrafstyrelsen lämpligt föreslå sådan ändring av övergångsbestämmelsen till ändringen av lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete (S. F. S. 383/1936), att vid bedömandet av förhållandet mellan livränta och pension de av 1936 års riksdag ändrade bestämmelserna skulle, från den 1 januari 1937 räknat, få tillämpas även vid sådana före den 1 januari 1937 inträffade olycksfall, där vederbörande haft pensionsrätt.

I anledning av denna skrivelse upprättades inom socialdepartementet en *promemoria*, vari bland annat anfördes följande:

Förevarande övergångsbestämmelse till 1936 års lagändringar torde ha varit nödvändig. Före lagändringarna kunde en arbetsgivare få lindring i försäkringsavgiften därest han ordnat ålderdomspensionering för sina arbe-

tare och således, enligt dåvarande tolkning av lagen, själv i form av ålderspension beredde understöd motsvarande lagens fordringar på livränta vid invaliditet i följd av olycksfall i arbetet. En lagändring, enligt vilken ålderspension icke längre skulle anses som understöd av nyss angivet slag, kunde icke rimligtvis givas tillbakaverkande kraft, vare sig mot arbetsgivaren, så att denne skulle påläggas ökade skyldigheter gent emot sina redan före lagändringens ikraftträdande olycksfallsskadade arbetare, eller mot vederbörande försäkringsinrättning, så att denna skulle nödgas utgiva understöd i anledning av olycksfallsskador, för vilkas inträffande icke erlagts några försäkringsavgifter.

Emellertid lägger sagda övergångsbestämmelse givetvis icke hinder i vägen för en viss arbetsgivare, t. ex. staten, att till arbetare, som före den 1 januari 1937 drabbats av olycksfall i arbetet, frivilligt utgiva ersättning i överensstämmelse med lagens fr. o. m. nämnda dag gällande lydelse.

Därest ett dylikt åtagande från statens sida anses böra ske, torde lämpligaste formen härför vara utfärdande av en särskild kungörelse om tillämpningen i vissa fall av 1 § kungörelsen den 30 november 1917, nr 832, vilken paragraf erhållit sin nuvarande lydelse genom en den 31 januari 1919, nr 99, utfärdad kungörelse. Den i nämnda paragraf förekommande hänvisningen till 11 § olycksfallsförsäkringslagen läser, då fråga är om ersättning för ett olycksfall, som inträffat före den 1 januari 1937, jämlikt förut omförmälda övergångsbestämmelse till lagen den 26 juni 1936 (nr 383) avse sistnämnda paragraf i dess äldre lydelse. För vinnande av det avsedda syftet borde därför i den särskilda kungörelsen stadgas, att vid tillämpning av 1 § kungörelsen den 30 november 1917 den i sagda paragraf gjorda hänvisningen till 11 § olycksfallsförsäkringslagen skall, även då fråga är om arbetare, som skadats före ingången av år 1937, utan hinder av övergångsbestämmelserna till lagen den 26 juni 1936, avse sistnämnda paragraf i dess lydelse enligt lagen den 26 juni 1936. Ett dylikt stadgande borde lända till efterrättelse redan från och med ikraftträdandet av lagen den 26 juni 1936 eller således från och med ingången av år 1937.

Över telegrafstyrelsens skrivelse och den inom socialdepartementet upprättade promemorian hava efter remiss yttranden avgivits av försäkringsrådet, riksförsäkringsanstalten, armé-, marin- och flygförvaltningarna, generalpost-, järnvägs-, vattenfalls- och domänstyrelserna samt statskontoret och landsorganisationen i Sverige.

Samtliga ämbetsverk hava i huvudsak tillstyrkt eller lämnat utan erinran det förslag, som angivits i den inom departementet upprättade promemorian. *Riksförsäkringsanstalten* har emellertid funnit det kunna ifrågasättas, huruvida den ändrade tillämpningen, när den genomfördes, borde givas avseende å här ifrågavarande livräntetagare redan fr. o. m. den 1 januari 1937 eller först från den senare tidpunkt, då tillämpningsbestämmelserna tillkomme eller omkring sistnämnda tidpunkt. Beträffande livräntor, som av anstalten jämlikt 2 § kungörelsen den 30 november 1917, nr 832, utbetalades av det å riksstatens elfte huvudtitel uppförda förslagsanslaget till bestående av statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete, skulle ett genomförande av förslaget medföra en merkostnad av f. n. omkring 4,000 kronor för år räknat. I en senare inom anstalten upprättad promemoria har emellertid uppgivits, att

anstalten hade att utgiva livräntor — förutom till de kategorier statsanställda, till vilka hänsyn tagits vid beräkandet av beloppet 4,000 kronor — jämväl till vissa militära beställningshavare, vilka komme att beröras av den föreslagna retroaktiva lagtillämpningen. Sålunda skulle jämlikt olycksfallsförsäkringslagen utgående livräntor till pensionerade officerare och underofficerare öka med för närvarande 4,326 kronor 67 öre. Därest en motsvarande reform genomfördes på området för 1927 års militärsättningsförordning, skulle jämlikt denna förordning utgående livräntor till pensionerade flagg- och underofficerskorpraler vid flottan samt till indelt manskap, som erhållit pension eller underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa, öka med för närvarande 2,919 kronor 67 öre. Även *statskontoret* har framställt erinran mot promemorieförslaget i vad angår den tidpunkt, fr. o. m. vilken 11 § olycksfallsförsäkringslagen i sin nuvarande lydelse skulle göras tillämplig å de statliga anställningshavare, som före den 1 januari 1937 drabbats av olycksfall i arbete, samt har av principiella skäl förordnat, att de nya bestämmelserna fastställdes att lända till efterrättelse först fr. o. m. den 1 juli 1938. *Generalpoststyrelsen* har uppgivit, att den ifrågasatta ändringen skulle för postverkets vidkommande medföra en obetydlig årlig kostnadsökning. Sålunda vore livränta f. n. tillerkänd endast en pensionär, som vid bifall till förslaget skulle komma att uppbära, förutom pension, 280 kronor 50 öre per år i livränta. Vidare hade livräntor, till följd av före den 1 januari 1937 inträffade olycksfall, fastställts för i tjänst eller arbete varande 7 tjänstemän och 2 arbetare. Dessa vore skyldiga att avgå med pension under åren 1939—1958. Livräntorna till dessa tjänstemän och arbetare uppginge f. n. till sammanlagt 3,740 kronor för år, av vilket belopp 1,040 kronor utgjordes av livräntor, som fastställts att utgå tills vidare, och återstoden, 2,700 kronor, av livräntor fastställda för viss begränsad tid. *Järnvägsstyrelsen* har med hänsyn till de av telegrafstyrelsen anförda skälen ansett sig icke böra motsätta sig det i promemorian angivna förslaget, trots de relativt stora kostnader detsamma skulle komma att åsamka statens järnvägar. *Vattenfallsstyrelsen* har meddelat, att vid statens vattenfallsverk icke finnes något fall, beträffande vilket den ifrågasatta ändrade lagtillämpningen skulle komma till användning. *Domänstyrelsen* har uppgivit, att den ifrågasatta ändringen icke skulle medföra någon omedelbar kostnadsökning för domänverket och att vid framdeles inträffande pensionering merkostnaderna för verkets del komme att bli obetydliga. Slutligen har *försäkringsrådet*, med hänsyn till den ändrade lydelse 11 § militärsättningsförordningen erhållit genom förordningen den 5 juni 1936, nr 239, ifrågasatt, om ej medgivande av samma innebörd, som avsåges i promemorian, borde lämnas beträffande ersättning, vilken enligt militärsättningsförordningen utgaves på grund av olycksfall som inträffat eller sjukdom som yppats före den 1 januari 1937.

Landsorganisationen i Sverige har, genom landssekreteriatet, förklarat sig vilja livligt tillstyrka den av telegrafstyrelsen föreslagna ändringen. Det syntes icke förefinnas något reellt skäl för en åtskillnad i förevarande av-

seende mellan pensionärer, vilkas livränta grundades på ett olycksfall före den 1 januari 1937, och sådana, för vilka livräntan grundades på en senare inträffad händelse. Den principiella grunden till att ålderspension, respektive mot ålderspension svarande del av invalidpension, undantagits från understöd, för vilka enligt 11 § olycksfallsförsäkringslagen avdrag under vissa förutsättningar kunde ske å livränta och annan enligt lagen utgående ersättning, vore tydligen pensionens karaktär av intjänt, uppskjuten lön. Från denna synpunkt syntes en åtskillnad mellan de båda grupperna av pensionärer inkonsekvent och opåkallad.

Landssekreterariatet har därefter gent emot vad i den inom socialdepartementet upprättade promemorian anförts därom, att 1936 års lagändring icke rimligtvis kunde givas tillbakaverkande kraft, anført följande.

Att arbetsgivaren på grund av en av honom utgiven ålderspension fått tillgodonjuta lindring i försäkringsavgiften har för honom varit en förmån, vilken han med en principiellt riktig uppfattning av tjänstepensionens karaktär icke skolat åtnjuta. För övrigt är här ju fråga om en tillbakaverkning endast såtillvida, att 1936 års lagändring fr. o. m. den 1 januari 1937 komme att tillämpas även å tidigare inträffade försäkringsfall, utan att beröra tidigare å livräntan gjorda avdrag. De ökade skyldigheter för arbetsgivaren, om vilka talas i promemorian, skulle alltså avse tiden efter lagens ikraftträdande. I varje fall beträffande livränta, som utgives av arbetsgivaren själv, synes intet ens formellt hinder möta för en sådan reglering, vilken ju, ur en annan synpunkt, kan betraktas som ett genomförande av principen om pensionens oantastbarhet. Vidkommande åter de fall, där livräntan utgives från försäkringsinrättning och där arbetsgivarens försäkringsavgifter nedsatts med hänsyn till pensionsrätten, skulle visserligen, såsom i promemorian skett, mot en tillbakaverkning kunna åberopas, att försäkringsinrättningen nödgades utgiva understöd i anledning av olycksfalls-skador, för vilkas inträffande icke erlagts några försäkringsavgifter. Att enbart med hänsyn härtill vidbliva den av övergångsbestämmelsen i dess nuvarande lydelse följande kategoriklyvningen av pensionärerna efter norm av tidpunkten för olycksfallets inträffande synes emellertid oskäligt. De ifrågakommande fallen äro sannolikt så fåtaliga, att de ekonomiska konsekvenserna för försäkringsinrättningarna komme att bli synnerligen obetydliga. Att märka är för övrigt, att det i promemorian anförda argumentet skulle kunna åberopas även mot den 1936 införda bestämmelsens tillämpning i efter den 1 januari 1937 inträffade försäkringsfall, i den mån fråga är om försäkringsavgifter för tiden dessförinnan. I varje fall synes hänsyn till ifrågavarande omständighet icke böra förhindra ett genomförande av telegrafstyrelsens förslag. Då riksförsäkringsanstaltens tidigare praxis, enligt vilken avdrag å livränta gjorts för ålderspension, grundats på en principiellt oriktig tillämpning av olycksfallsförsäkringslagens hithörande bestämmelser, men statsmakterna icke förrän 1936 gått i författning om ändring i denna praxis, synes det skäligt, att den gottgörelse till försäkringsinrättningarna, som kan vara påkallad för ett genomförande av telegrafstyrelsens förslag, bestrides av statsmedel.

I promemorian ifrågasattes utfärdande av en särskild kungörelse om tillämpningen i vissa fall av 1 § kungörelsen den 30 november 1917 angående särskilda bestämmelser i fråga om tillämpning av olycksfallsförsäkringslagen å arbetare, som användas till arbete för statens räkning, möjliggörande för staten att till arbetare, som före den 1 januari 1937 drabbats av olycks-

fall i arbetet, utgiva ersättning i överensstämmelse med lagens fr. o. m. nämnda dag gällande lydelse. Landssekreterariatet har givetvis i och för sig intet att erinra mot en sådan anordning, men anser sig icke kunna tillstyrka densamma, då därmed den utsträckta tillämpning av 1936 års bestämmelser, varom telegrafstyrelsen framställt, skulle begränsas till statens arbetare. Såsom socialministern i 1936 års proposition i samband med frågan om ändring av 11 § erinrade, har hittills undantagslöst lagens materiella bestämmelser gällt för samtliga arbetare och arbetsgivare, och skäl saknas för att i förevarande hänseende genomföra en förmånligare särreglering för de statliga befattningshavarna, medan arbetare i kommunal och enskild tjänst fortfarande skulle vara underkastade de restriktioner, som följa av den nuvarande lydelsen av övergångsbestämmelsen till 1936 års lag.

Departementschefen.

Genom de år 1936 vidtagna ändringarna i 11 § olycksfallsförsäkringslagen har fastslagits, att ålderspension i sin egenskap av en genom utfört arbete intjänad förmån icke bör, såsom dittills kunnat ske, räknas som ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete. Att den tidigare rättstillämpningen härutinnan kunnat leda till i viss mån obilliga resultat synes otvivelaktigt. Även om sålunda angelägenheten av en lagändring var uppenbar, kunde dock denna, såsom berörande enskildas inbördes förhållanden, enligt vedertagna rättsgrundsatser näppeligen göras tillämplig jämväl å sådana rättsförhållanden, som uppkommit och kanske också genom vederbörligt beslut slutgiltigt reglerats medan äldre lag ännu var gällande. I detta liksom i andra dylika fall kunde därför den genom reformen avsedda rättvisare avvägningen komma allenast dem till godo, för vilka en rätt uppkommit först efter reformens genomförande. Såsom framhållits i den inom socialdepartementet upprättade promemorian var därför den i ärendet avsedda övergångsbestämmelsen till 1936 års lagändring nödvändig. Jag finner mig därför icke kunna biträda telegrafstyrelsens av landsorganisationen tillstyrkta förslag till sådan ändring av denna övergångsbestämmelse, att lagen i dess nya lydelse finge tillämpas även å sådana pensionärer med livränta enligt lagen, vilka råkat ut för olycksfall före den 1 januari 1937.

Den omständigheten, att man icke anser sig böra genom en lagändring förplikta vederbörande arbetsgivare eller försäkringsinrättning att även för redan inträffat försäkringsfall utgiva ersättning enligt strängare grunder än som tidigare varit gällande, utesluter emellertid icke, att i dylikt fall den försäkrade kan genom någons frivilliga åtagande beredas viss gottgörelse för de förmåner, som han på grund av tidigare rättstillämpning gått miste om. Härutinnan finner jag det ligga nära till hands, att arbetsgivaren såsom den genom äldre rättstillämpning otillbörligt gynnade parten bereder den försäkrade dylik gottgörelse. Under remissbehandlingen har också från de hörda myndigheterna den tanken vunnit allmän anslutning, att staten i sin egenskap av arbetsgivare skulle gent emot sina arbetare tillämpa de nya bestämmelserna även om olycksfallet inträffat medan äldre bestämmelser ännu voro gällande. Vad angår formen för ett dylikt åtagande från statens sida har det förslag, som härutinnan angivits i den remitterade promemorian,

i princip biträts eller lämnats utan erinran av myndigheterna. Jag finner mig också kunna i huvudsak förorda detsamma. Dock torde, såsom från ett par håll erinrats, de ökade förmånerna icke böra beräknas redan från och med ingången av år 1937, utan finner jag den 1 juli 1938 vara den härutinnan lämpligaste begynnelseterminen.

Samtidigt med 1936 års nu ifrågavarande ändringar i olycksfallsförsäkringslagen genomfördes motsvarande ändringar i förordningen den 18 juni 1927 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring. Då ersättning enligt sistnämnda förordning utgår av statsmedel, synes konsekvensen bjuda att, såsom försäkringsrådet ifrågasatt, medgivande av innebörd, som avses i den remitterade promemorian, lämnas jämväl beträffande sådan ersättning enligt sagda förordning, som utgives på grund av olycksfall som inträffat eller sjukdom som yppats före den 1 januari 1937. Frågan härom torde också senare i dag komma att anmälas av chefen för försvarsdepartementet.

Då vad jag nyss föreslagit skulle få betydelse endast för statens arbetare, inställer sig spørsmålet, om även åt kommuners och enskilda arbetsgivares arbetare bör av statsmedel beredas den motsvarande gottgörelse, som enligt vad jag nyss anfört icke ansetts kunna utkrävas från vederbörande arbetsgivare eller försäkringsinrättning. Enär emellertid i fall, varom nu är fråga, de till den skadade utgående förmånerna alltid minst uppgå till beloppet av den livränta, vartill han, därest förmånerna icke utgått, skulle varit berättigad enligt olycksfallsförsäkringslagen, torde här icke kunna sägas föreligga några sådana särskilt ömmande omständigheter, som påkalla åtgärder från det allmännas sida. Icke heller förefinnes någon utredning om storleken av de kostnader, som ett dylikt åtagande skulle förorsaka statsverket. Vid sådant förhållande finner jag mig icke böra tillråda någon åtgärd i nu angivet syfte.

De ökade kostnader för nästkommande budgetår, som det av mig nu framlagda förslaget skulle medföra, torde bliva jämförelsevis obetydliga och väsentligen komma att belasta allenast telegraf- och järnvägsstyrelsernas driftkostnadsstater samt förslagsanslaget till bestridande av statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete. Nämnda anslag har i årets statsverksproposition upptagits med ett belopp av 480,000 kronor. Vad detta anslag beträffar kan ökningen beräknas uppgå till omkring 8,000 kronor. Tillräcklig anledning att med hänsyn härtill föreslå höjning av det äskade anslagsbeloppet synes emellertid icke förefinnas.

Föredraganden hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att beträffande livräntor, som tillerkänts eller kunna komma att tillerkännas före år 1937 i arbete för statens räkning skadade arbetare, 11 § lagen om försäkring för olycksfall i

Kungl. Maj:ts proposition nr 78.

arbete må för tid efter den 30 juni 1938 tillämpas i enlighet med sin lydelse enligt lagen den 26 juni 1936, nr 383.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Anders Lundstedt.
